

'DE KLINK'

Kwartaaluitgave van

GENOOTSCHAP 'OUD ZANDVOORT'

Van welkom bij

Thalassa

vers aan zee

365 dagen
per jaar
geopend!

Luxe terras

Fijne speeltuin

Sfeervol dineren

De **fijnste** plek
op het strand
voor het **mooiste**
uit de zee

Reserveren:
023 - 571 56 60
of **thalassa18.nl**

Duurzaamheid en milieu-
bewustzijn: bij Thalassa
een vanzelfsprekendheid.

Boulevard Barnaart, strandpaviljoen 18 - 2041 KB Zandvoort aan Zee

Voorwoord

Wat een prachtige zomer hebben we gehad. Dit had Zandvoort echt weer eens nodig en ook de ondernemers hebben weer ouderwets zaken kunnen doen.

Her en der verrijzen in het dorp weer nieuwe bouwwerken. De contouren van het nieuwe museum zijn al goed zichtbaar en de nieuwbouw op het Raadhuisplein vordert gestaag. Goed dat een ondernemer bouwt volgens Zandvoortse traditie. Het gebouw laat de grandeur van het vroegere Zandvoort herleven, zo lijkt het. Het is echter wel jammer dat de beschikbare ruimte op het Raadhuisplein steeds minder wordt.

Waar we ook blij en heel erg trots mee zijn is onze spreker op de Genootschapsavond van 16 november a.s. De burgemeester van Haarlem, Jos Wienen, zal onze gastspreker zijn. Hij gaat een presentatie houden over Willem van Oranje. Een kenner en hij zal ons op een zeer bevlogen wijze meenemen door het leven van Willem van Oranje in het algemeen en zijn relatie tot Zandvoort/ Kennemerland in het bijzonder.

Ik heb met de secretaris, Henny van der Leden, een bezoek aan hem gebracht en tijdens dit bezoek hingen wij al aan zijn lippen. Zijn kennis over onze Vader des Vaderlands en de geestdrift waarmee hij vertelt over Willem van Oranje is werkelijk fantastisch. Ik nodig u dan ook van harte uit om naar theater De Krocht te komen en deze unieke avond bij te wonen.

Er is een overlegstructuur ontstaan tussen een aantal historische verenigingen in Zuid-Kennemerland. Doel hiervan is kennis uit te wisselen en toekomstvisies met de diverse gemeenten, waaronder Zandvoort, te ontwikkelen. Het Genootschap gaat in samenwerking met deskundigen het DNA-profiel van Zandvoort bepalen, hiermee willen we samen met de gemeente een toekomstvisie ontwikkelen, waarin historie, cultureel erfgoed en omgeving centraal staan.

Dat brengt mij op het volgende: 9 juni jl. is er een nationale bunkerdag gehouden langs de hele Nederlandse kust, behalve in Zandvoort. Nu staat het promoten van Zandvoort hoog in het vaandel, dus waarom niet volgend jaar mee doen met de Nationale Bunkerdag? Want hoe je het ook wendt of keert, de bunkers horen ook bij het historisch erfgoed van Zandvoort. Harry schreef er in de vorige Klink al over.

TOELICHTING FOTO VOORPAGINA

Op de voorpagina een foto die het fraai gesitueerde gebouw van de Kennemer Golf & Country Club toont. Het is in 1928 gebouwd en ontworpen door architect A.P. Smits en is het oudste nog bestaande golfclubhuis in Nederland.

Wist u overigens dat er bij de KG&CC een aparte tramhalte was?

Arie Koper

Wilt u meer weten over de Zandvoortse bunkers, kijk dan eens op www.zandvoortsebunkerploeg.nl, daar is veel interessante informatie te vinden. De Zandvoortse bunkerploeg probeert dit stuk historisch erfgoed in kaart te brengen en te bewaren. We gaan ervan uit dat Zandvoort in 2019 ook mee doet aan de Nationale Bunkerdag samen met de Zandvoortse bunkerploeg.

Verder in deze Klink onder andere een mooie reportage over de Kennemer Golf & Country Club en over een bijzondere gebeurtenis met twee hovercrafts op het Zandvoortse strand.

Veel plezier met het lezen van deze Klink!

Tot zover, tot de volgende Klink.

Paul Olieslagers, voorzitter

CENSE makelaars

*Geroel bij verleden
focus op de toekomst*

023 - 5 715 715

www.censemakelaars.nl

FysioFit Zandvoort

Praktijk voor Fysiotherapie

Fysiotherapie

Gespecialiseerd in:

Orthopedische therapie

Hartrevalidatie

Etalagebenen

023 - 57 133 33

www.fysiofit-zandvoort.nl

**Op de bres
voor behoud van het mooie,
en
ontwikkeling van het goede
in en voor Zandvoort**

023 - 571 27 51,
www.opzandvoort.nl

Hoort zegt 't voort

Het doet de redactie goed dat de Klink zo goed gelezen wordt. Regelmatig krijgt de redactie op straat of via Facebook de complimenten over zowel de artikelen als de lay-out van ons kwartaalblad. De Klink wordt duidelijk van begin tot eind gespeld en dat levert niet alleen aanvullingen op, maar ook correcties, soms nog dezelfde dag als het blad bij u in de bus valt. Blijf dat vooral ook doen, maar ook het inzenden van artikelen (liefst met beeldmateriaal) wordt zeer gewaardeerd. We hebben onze vaste schrijvers, maar persoonlijke verhalen en herinneringen, bijv. bij eerder geplaatste verhalen, plaatsen we graag..

Harry Opheikens

Klink 151, pag. 32

Klassenfoto Wilhelminaschool 1959/1960

Zowel Dick Bais (inzender van de foto) als Jan Willem Groen maakte de redactie er op attent dat de naam van Tanneke Ternoozen Tanneke Tervooren moet zijn. Ze staat op de achterste rij links.

Joyce Hartman-Boxhoorn uit Zeewolde mailde over hetzelfde als volgt:

“De naam Tanneke Ternoozen,

moet volgens mij Tanneke Tervooren zijn. Zij woonde destijds aan de Vuurboetstraat en ik woonde met mijn ouders in het appartement boven Tanneke en haar moeder, mevrouw De Jonckheere.”

Klink 151, pag. 8

Foto 2 verdwenen kust

Rob Landman corrigeerde de redactie terecht, dat in het bijschrift de genoemde Zeestraat niet juist is, maar dat het de oude Piet Heinstraat moet zijn. Bij deze recht gezet.

Klink 151, pag. 23

Brand op de Baan

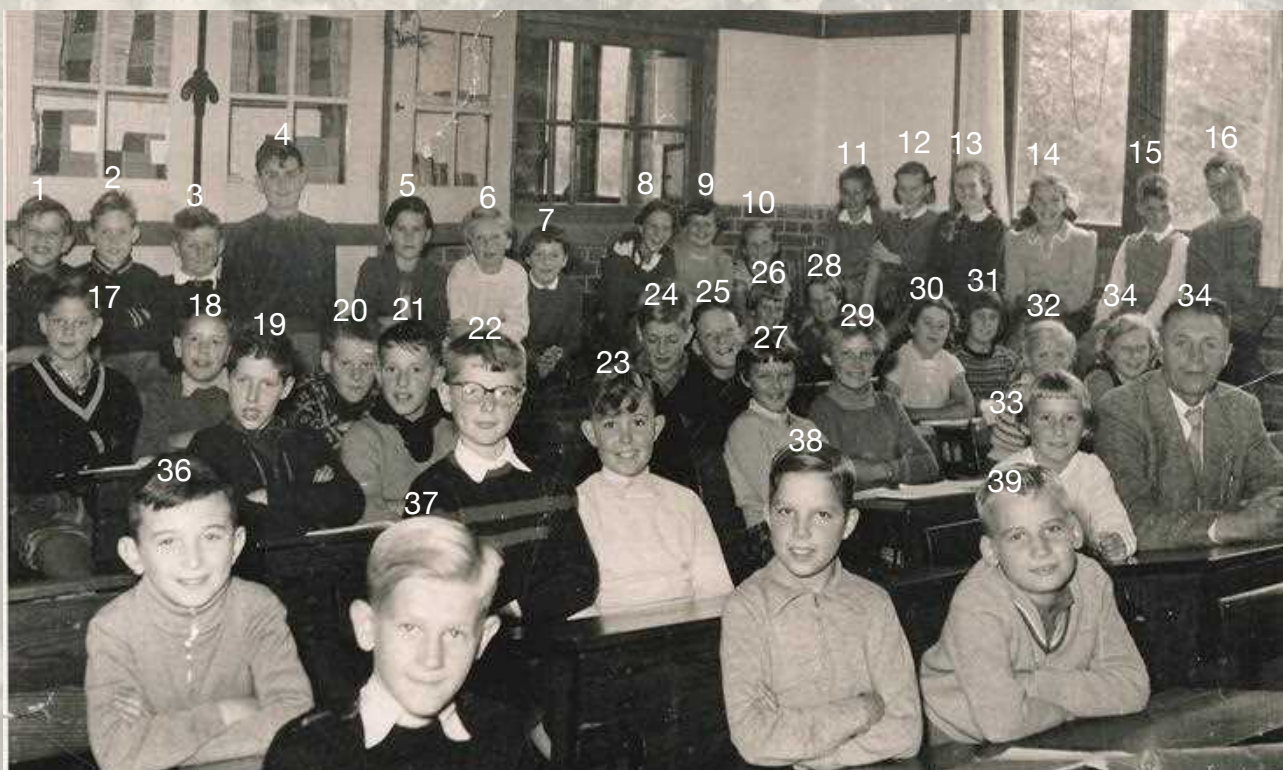
Dhr. F.H. Porsch uit de Keesomstraat wist zich het volgende over de Brand nog te herinneren: Hij woonde daar met zijn ouders en zusters. Zijn ouders en de kinderen konden niet gewaarschuwd worden, omdat beide ouders werkten en zij op school zaten. Ze zijn toen een paar dagen in het Oude Mannen Huis (nu Museum) ondergebracht en toen naar de Tramstraat. Daarna naar Haarlem geëvacueerd tot het einde van de Oorlog.

Klink 149, pag. 36

klassenfoto Hannie Schafschool 1952/1953

De achterneef van Arie Koper, Tom de Roode, wist bijna alle namen te benoemen van de foto, die door Paula Jansen was ingestuurd. Volgens Tom was het de 5de klas. Een aantal namen zijn onder voorbehoud, want hij moest toch even 60 jaar terug graven.

1. Gerrit Kerkman	14. Karin de Roode	27. Marjon de Haan
2. Wim Schilpzand	15. Frans???	28. Irene Steen
3. Donald Schoenmaker	16. Eric Visser	29. Sonja???
4. Go Klap	17. Jan Jongsma	30. Marion Der
5. Magda Smouters	18. Hans de Koning	31. ???Bakker
6. Hennie Zwemmer	19. Willem Paap	32. Jopie Koper
7. Yvonne???	20. Peter Jansen	33. Annemiek Jansen
8. Irene Paap???	21. Hans Smit	34. ???Wardenier
9. Irene Post	22. Hans Timmermans	35. Meester Bruinsma
10. Dinie???	23. Tom de Roode	36. Florian???
11. Carla Schoorl	24. Wil Franken	37. Cees Koper
12. ???	25. Rob Bernsen???	38. Hans van Beek
13. Dinie Verhoeven	26. Karin Ponringa	39. Jeroen Tervoren

Aanwinsten archief

Recentelijk ontving het Genootschap een grote verzameling foto's uit eind jaren 1970 begin jaren 1980 overhandigd. Een periode waarin de bebouwing van Zandvoort nogal veranderd is. Wij zijn daar natuurlijk erg blij mee en willen hier nu en in de toekomst aandacht aan besteden. Dit keer met twee foto's. Uiteraard zullen alle foto's gedigitaliseerd en opgeslagen worden in ons archief.

De bodewoning en de brandweerkazerne staan hier nog steeds op. Let ook op de witte DAF politiewagen.

De Kleine Krocht met het Raadhuis zonder de aanbouw, eind jaren 1970.

Ook de huizen aan de Koningstraat moesten eraan geloven, hierbij nog een mooie foto ter herinnering.

Arie Koper

5 | 1719

't Wapen van Zandvoort

Eten & Drinken

Sinds 1890

HET OUDSTE CAFÉ VAN ZANDVOORT

Het Wapen van Zandvoort is een authentiek bruin café en bestaat al sinds 1890 en is het oudste café van Zandvoort aan Zee. Vanaf de eerste dag in 1890 heeft het café gefunctioneerd als huiskamer van Zandvoort om de laatste dorpsroddels door te nemen en de droge kelen te smeren.

't Wapen van Zandvoort aan het historische Gasthuisplein in Zandvoort aan Zee is voor velen een begrip en staat garant voor gezelligheid, of het nu gaat om een gezellige borrel, een lekker hapje eten, een biljartje of darts in een ongedwongen sfeer.

't Wapen van Zandvoort heeft zijn eigen speciaal "Wapenbier" op tap!

Openingstijden: woensdag tot en met zondag van 15.00 tot 24.00 uur.

www.facebook.com/WapenVanZandvoort

GEWOON EEN VAILLANT AAN DE WAND

TON BAKKER

CV-INSTALLATIEBEDRIJF & ONDERHOUD
STORINGEN ALLE MERKEN

Van Lennepweg 317
2041 LM Zandvoort
023-5720152
06-40295213
margaenton@casema.nl

brunaz

- Boeken
- Tijdschriften
- Kantoor artikelen
- Wenskaarten
- Tabak
- Lotto Staatsloterij
- Kopieëren
zwart/kleur

Grote Krocht 18, 2042 LW Zandvoort
Tel: (023) 571 60 33 • www.brunazandvoort.nl

Oproep

De redactie probeert elke Klink weer te voorzien van een toepasselijke cover. Dit is niet altijd even gemakkelijk want de meeste foto's zijn liggende, terwijl je voor de cover een staande opname nodig hebt. Nu is het accent op de inhoud van de Klink langzamerhand aan het verschuiven naar de jaren 50 en 60 van de vorige eeuw en daar tref je weinig materiaal van aan. Mocht iemand (het liefst kleuren) foto's uit die tijd beschikbaar willen stellen dan zou de redactie die graag in willen scannen. U hoeft ze niet achter te laten want u kunt er op wachten en de foto's gelijk weer mee naar huis nemen.

Arie Koper

Voorbeeld van een "staande" kaart

Hovercrafts op het Zandvoortse strand

Dat de Klink ook buiten Zandvoort goed gelezen wordt blijkt maar weer uit het onderstaande. Otto Brune uit Waalre, die de zoon is van P. Brune, mede-oprichter van het Genootschap, stuurde de redactie een aantal foto's van Hovercrafts op het Zandvoortse strand ter hoogte van paviljoen 25 Sandy Hill. Op de foto's staan 2 Saunders Roe SR.N6 Hovercrafts (later Westland) afgebeeld en dan vraag je je af wanneer deze foto's gemaakt zouden zijn. Na lang zoeken op de bekende Millennium DVD-set waarop alle Zandvoortse kranten staan van 1881 tm 2000 vond ik de onderstaande tekst in de Zandvoortse Courant van 1 april 1969.

Foto Rob Langereis

"Zaterdagmiddag omstreeks half drie zweefden twee britse Hovercrafts – luchtkussenschepen – boven de tamelijk ruwe zee regelrecht naar de kust van de badplaats.

Niet op goed geluk, zoals later bleek, maar op aanwijzing van de politie, die de beide vaartuigen van Scheveningen naar Zandvoort dirigeerde. De Hovercrafts, die omstreeks

half negen in de morgen uit Londen waren vertrokken met het eiland Texel als eindbestemming, waar zij zullen worden ingeschakeld bij seismografisch onderzoek, raakten door de dichte mist uit de koers en kregen brandstofgebrek. De vaartuigen kwamen eerst in de buurt van Scheveningen terecht, maar werden later doorgestuurd naar Zandvoort.

Met een behoorlijke snelheid zweefden de Hovercrafts boven de banken, de branding en enkele meters strand waarna ze een zachte landing in het zand maakten. Slechts een handvol toeschouwers was getuige van de aankomst van de kolossale zweefboten, die door turbinemotoren met propellor worden aangedreven.

Korte tijd later arriveerde een tankwagen om de geslonken brandstofvoorraad op peil te brengen. Toen dat gebeurd was “stegen” de schepen weer op, draaiden om hun as en kozen het ruime sop – d.w.z. zweefden boven de watertoren naar het eiland Texel. Onder de kijkers bevond zich de Zandvoortse fotograaf Rob Langereis. Hier ziet u het resultaat van zijn fotovisie.”

Op de bovenstaande foto is te zien dat de agenten van der Marel en van Waardenburg toezicht hielden bij het tanken. Omdat het toch wel een apart gebeuren geweest is, wilde ik u dit verhaaltje toch niet onthouden.

Arie Koper

“GENOOTSCHAPSAVOND”

vrijdag 16 november 2018

Zoals gebruikelijk wordt de avond gehouden in gebouw “De Krocht”. De zaal is open om 19.15 uur. Vanaf die tijd kunt u genieten van de film ‘Tussen eb en vloed’ over het Zandvoort van vroeger.

- 20.00 uur: Welkomstwoord door voorzitter Paul Olieslagers.
- 20.10 uur: Een presentatie door de heer Jos Wienen, Burgemeester van Haarlem: **‘Willem van Oranje, vereerd of verguisd?’**
- 20.45 uur: Pauze met verloting.
- 21.15 uur: Vervolg presentatie.
- 22.05 uur: Sluiting en gezellig samen zijn.

Wij denken dat het weer een bijzondere avond gaat worden: informatief, onderhoudend en nostalgisch.

We zien u graag op 16 november!

Toegang (ook voor niet-leden) gratis. Nog steeds!

Hittegolf 1923

De hittegolf van de afgelopen zomer ligt nu gelukkig alweer achter ons. Deze foto, die ik aantrof in het archief van het Genootschap en die tijdens de hittegolf van 1923 op het strand genomen is, vond ik wel grappig. Je moet er toch niet aan denken met die warmte zo gekleed op het strand te zitten!

Arie Koper

zeg maar
goed met
mensen

Wat is
adviseren
voor ons?

Onze klanten bijstaan met raad en daad. Niet alleen van een afstand observeren. Maar meedoen in de ondernemersprocessen.

Zowel positief als ook negatief kunnen adviseren. En inspireren en motiveren. Zeg maar wil actief samen werken en oplossen. Voor u betekent dat altijd een persoonlijk gezicht en contact. Veel aandacht voor u en uw onderneming.

www.zegmaar.nl

ondernemers
advies
zeg maar

Van der Valk Notariaat

Adres : Kostverlorenstraat 121
Postadres : Postbus 286
2040 AG Zandvoort

e-mail : info@notaris-zandvoort.nl
website : www.notaris-zandvoort.nl
Telefoon : (023) 571 68 41
Telefax : (023) 571 20 88

Vliegmachines op Zandvoorts strand en kust (door Jan Gerrits)

Op 17 december 1903 maakten de gebroeders Orville en Wilbur Wright de eerste gemotoriseerde –zwaarder dan lucht- vlucht in de geschiedenis van de luchtvaart. Dat was op het strand van Kitty Hawk en duurde minder dan 1 minuut. In Europa was de Braziliaanse Santos Dumont de eerste die met zijn zelf ontworpen “14 bis” op 12 november 1906 een vlucht maakte van 220 meter in Bagatelle bij Parijs. De eerste vlucht boven Nederland vond plaats in Etten Leur op 3 Juli 1909, waar Graaf de Lambert uit België zijn Wright tweedekker aan het publiek demonstreerde. Vlak daarna maakte Louis Blériot op 25 Juli 1909 de oversteek van Calais naar Dover en verdiende hiermee een beloning van 1000 Pond.

Als eerste Nederlander vloog Jan Hilgers boven zijn vaderland in Ede op 28 Juli 1910. Rond 1910 werden op vele plekken in Europa, waaronder ook in ons land, vliegdemostraties gehouden en gold de Aviatiek vooral voor sport en spektakel, waar tienduizenden toeschouwers op af kwamen. Gevlogen werd er vooral vanaf heidevelden zoals op Soesterberg en Ede. De eerste Nederlandse vliegers gingen veelal naar de Franse vliegschool op Mourmelon-le-Grand om hun brevet te halen. Overdag stonden op dit militaire veld de paarden en mocht er ná zonsondergang gevlogen worden. Gijs Küller en Jhr. Freddy van Riemsdijk kregen hier als eerste Nederlanders hun brevet in 1910 en ook de in Leiden geboren Gerrit Boerlage haalde hier zijn brevet in 1911.

Gerrit Boerlage (r)
met instructeur in
Mourmelon in 1911

Gerrit Boerlage in Zandvoort 1911-1913

Maar 8 jaar na de eerste vlucht ter wereld op het strand van Kitty Hawk door de gebroeders Wright (en in hetzelfde jaar dat Anthony Fokker op Koninginnedag 31 augustus 1911 met zijn Spin rondom de toren van de St. Bavo in Haarlem vloog) kwam de Leidenaar Gerrit D. Boerlage (geb. 11-9-1885) naar het Zandvoortse strand. Hij had op 17 oktober 1910 de NV Maatschappij voor Aëro- en Hydroplanie Robur opgericht met kantoor bij Trompenburg te Amsterdam, die op dat moment zich alleen nog maar bezighield met het vervaardigen van “Spyker” automobielen. In het eerste jaar van zijn verblijf in Zandvoort (waarschijnlijk verbleef hij in Hotel Driehuizen)

werden er op het strand vanaf de zeereep proeven gedaan met vliegermodellen tot wel 25 kg.

Op de zeereep werd een houten “hangaar loods” gebouwd waar de Robur vliegtuigen in elkaar werden gezet. De heer Anthony Bakels heeft hiervan prachtige foto’s op glasplaat gemaakt. Op een van de foto’s is het dak te zien van het toenmalige theehuis “Bernadette”. Dit theehuisje stond ten noorden van Zandvoort, ter hoogte van het huidige Riche, zodat het optrekje van Boerlage dicht tegen de Bloemendaalse grens heeft gelegen met dus weinig last van badgasten op het strand.

Gerrit Boerlage (r) in zijn hangar/loos op de zeereep (foto Zandvoorts Museum)

Theehuis Bernadette (foto Zandvoorts Museum)

Boerlage (met snor) in zijn nooit afgebouwde Robur 1 (?) (foto Zandvoorts Museum)

De foto's van Anthony Bakels laten twee modellen zien: één is een tweedekker, die niet is afgebouwd. (Robur I?) Zo ontbreken er nog twee wielen en zit er nog geen motor op. Het toestel lijkt enigszins op het eerste in Nederland gebouwde vliegtuig "de Brik" door Marinus van Meel. (De Brik zou later het eerste vliegtuig van de Nederlandse luchtmacht/LVA worden). Rond 1910 werd er veel gekopieerd in de luchtvaart. Licentierechten bestonden er toen nog nauwelijks.

Met de Robur II ééndekker zijn wel vliegproeven ondernomen, getuige de foto's van de gekraakte machine in 1913. De Robur machine werd bovenop de zeereep in elkaar gezet en een deel van het buizenframe (romp) werd met linnen bespannen en de houten vleugels geheel. Vanaf de zeereep werd de machine naar het strand getrokken. De besturing vond plaats middels een stuur waarmee via spankabels de vleugels meer of minder kromgetrokken werden. (Heet ook wel scheluwtrekking). Ook de vlieger moest in bochten enigszins met het lichaam meesturen en zeker bij winderig weer zoals aan zee.

De Robur 2 in opbouw en op de achtergrond is het dak van het theehuisje Bernadette zichtbaar (foto Zandvoorts Museum)

Het lijkt of de Robur daadwerkelijk heeft gevlogen, maar er is geen bewijs gevonden. Wel van een crash en deze crash kan het gevolg zijn geweest van een zogenaamde "groundloop", waarbij de machine bijvoorbeeld tijdens de start in zacht zand is terecht gekomen en over de kop is geslagen. Foto's van een vliegende Robur zijn niet bekend. In 1912 heeft Boerlage nog geprobeerd om zijn

machine aan het leger te verkopen, maar die koos uiteindelijk voor een buitenlands ontwerp van Farman en gebouwd door Trompenburg.

De Robur 2 wordt van de zeereep naar het strand gesleept voor vliegproeven (foto Zandvoorts Museum)

Robur 2 op het strand met de hangaarloods op de achtergrond (foto Zandvoorts Museum)

Robur 2 na de crash op het strand (foto Zandvoorts Museum)

Gerrit Boerlage ging in 1913 weer terug naar Delft en maakte daar zijn studie af. Uiteindelijk is hij bij de Bataafsche Oliemaatschappij terecht gekomen. De Boerlagestraat in Zandvoort-Noord heeft overigens niets te doen met onze vliegtuigbouwer. J.G. Boerlage (Jacob Gijsbert) was een bekend plantkundige uit de 2de helft 19e eeuw.

Oefenvluchten van de militaire luchtvaart op Zandvoorts strand

Op 1 Juli 1913 werd de Luchtvaart Afdeling (LA) opgericht met als eerste commandant Kapitein Walaardt Sacré en 3 vliegers waaronder Luitenant F.A. van Heyst. Gevlogen werd er met de Farman en “de Brik” van Marinus van Meel. Mede door het uitbreken van de eerste wereldoorlog werd er in de jaren na de oprichting regelmatig geoefend en was het Zandvoortse strand, bij laag water, een geschikte plek om de machine's neer te zetten.

Het Algemeen Dagblad van 31 mei 1915 meldde dat Lt. van Heyst en Lt. Versteegh met hun Farman's een rondje Soesterberg-Scheveningen-Zandvoort (geland op strand) -Soesterberg hadden gevlogen. Later dat jaar deed Lt. van Heyst dat met Lt. Hofstee dat nog een keer over, getuige de foto's, genomen op het Zandvoortse strand en gepubliceerd in het tijdschrift “Het Leven”. Minder gelukkig waren de twee officier-vliegers die op 15 Juni 1915 hun machine's op het strand hadden gezet en naar het dorp gingen om koffie te drinken. Bij terugkomst waren hun machine's door de wind omvergeblazen, zo lezen we in het Algemeen Dagblad

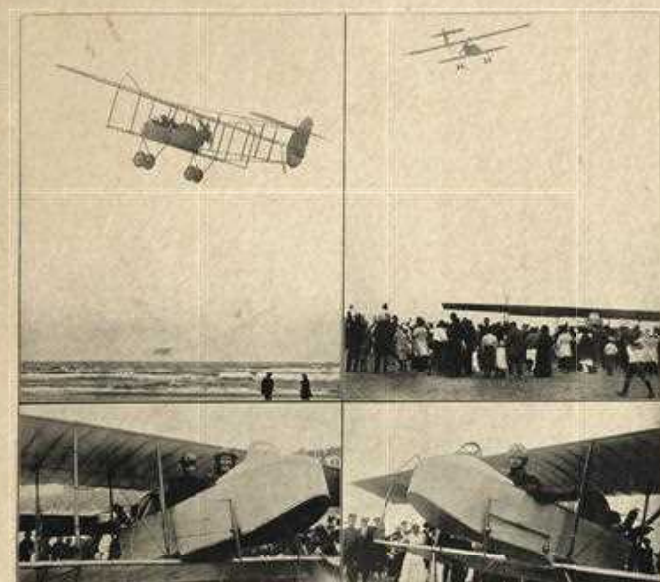
Tijdens de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) zijn veel Franse, Duitse en Engelse vliegtuigen op Nederlandse stranden geland en vervolgens geïnterneerd. Zandvoort lag te ver weg, maar Cadzand in Zeeland lag dichterbij en hier zijn er wel een aantal geland. In Zandvoort zijn in deze periode wel twee Duitse Zeppelin's op 15 juni 1917 boven zee waargenomen. Verder ontplofte op 8 oktober 1916 een zeemijn vlak voor het Hotel d'Orange wat veel schade veroorzaakte.

Ongelukken op Zandvoorts strand en zee

Naast de Luchtvaart Afdeling van het leger begon ook de de Marine vooral langs de kust te vliegen. Op 18 augustus 1917 werd de Marine Luchtvaart Dienst opgericht met vliegkampen op de Mok (Texel) Veere (Zeeland) en Schellingwoude bij Amsterdam. Gevlogen werd met de Farman F-22's, Spyker V-2 en de van Berkel W.12 op drijvers.

Op 4 Juli 1919 ging Lt. Bisschoff met zijn Spyker V-1 over de kop (zie foto). Op 2 april 1921 maakte de Fokker C-1 (nr 485) een “capolage” (roll over) en Spyker V2 (nr 34) op 27 september 1922 een noodlanding. Bestuurder was Lt. Schot. Ook civiele

vliegtuigen maakten soms in Zandvoort brokken zoals een Duits vliegtuig in 1920 (in zee geland) en een Morane Saulnier op het strand op zondag 12 Juni 1921. Het laatste toestel werd door een paard naar een gunstiger plek gesleept op het strand. Twee monteurs vanuit Schiphol hebben op de dinsdag er na een nieuwe propeller aangevoerd en is de Morane vanaf het strand weer weggevlogen.

Nederlandse militaire vliegers te Zandvoort.
Een viertal foto's van een bureau, door militaire vliegers uit Soesterberg naar Zandvoort gebracht. Boven: de machines in de lucht. Beneden links: Luitenant van Hoyt aan het stuur, en de verkenner van Walther Falthe; rechts: Luitenant Hofman.

Algemeen Handelsblad 15 juni 1915

Vliegtuig vernield.

Gistermiddag daalden twee Nederlandse officiers-aviateurs in een biplan op het strand te Zandvoort.

Terwijl zij zich naar het dorp begeeven hadden, om to gaan koffiedrinken greep een rukwind de machine aan met zoo'n geweld, dat het vliegtuig onderstboven gesmeten op het strand terecht kwam, en er heel wat aan kromgeslagen en vernield was.

De machine moest geheel uit elkaar genomen worden. Per spoor werden de onderdelen naar Soesterberg teruggebracht.

10) Vliegmaschine te Zandvoort in zee terecht. (Smeets. komen en omgeslagen; de machine, bemand met den lsten tenant Bisschoff, heeft een half uur in het water gelegen; 1 vleugel is afgebroken, de romp ingedrukt. — Het ongeval schiedde, doordat de bestuurder wilde uitwijken voor een dame met een kinderwagen.

Interessant is het artikel in de Zandvoortse Courant van 9 Juli 1921, die meldde dat: "des middags te ongeveer 3 uur alhier het watervliegtuig W-53 (van Berkel) komende van het vliegkamp de Mok op Texel door 'n motordefect in de zee bij het strand is neergestort en verongelukt. De bestuurder kon zichzelf redden. Van dit ongeluk zijn door fotograaf H.A.O Sandtmann alhier (Zuiderstraat) eenige foto's gemaakt die zeer goed geslaagd zijn".

Wat de Zandvoortse Courant niet vermeldde is dat volgens de marine-archieven de Zandvoortse badmeester van Hotel d'Orange de heer W. Koper de piloot van Vloten gered heeft (zie foto's).

De W-53 is later weer herbouwd getuige de foto in de Klink nr. 138 gemaakt op 4 augustus 1925 op het Zandvoortse strand en heeft uiteindelijk tot 1933 nog dienst gedaan. Een replica van de van Berkel staat in het Aviodrome op vliegveld Lelystad tentoongesteld.

Op 21 augustus 1923 maakte Fokker C-1 (nr. 508) van Soesterberg een noodlanding op het strand bij paal 64. De te hulp geschoten Fokker D-VII (nr. 270) landt naast de 508 en waait vervolgens ook om!

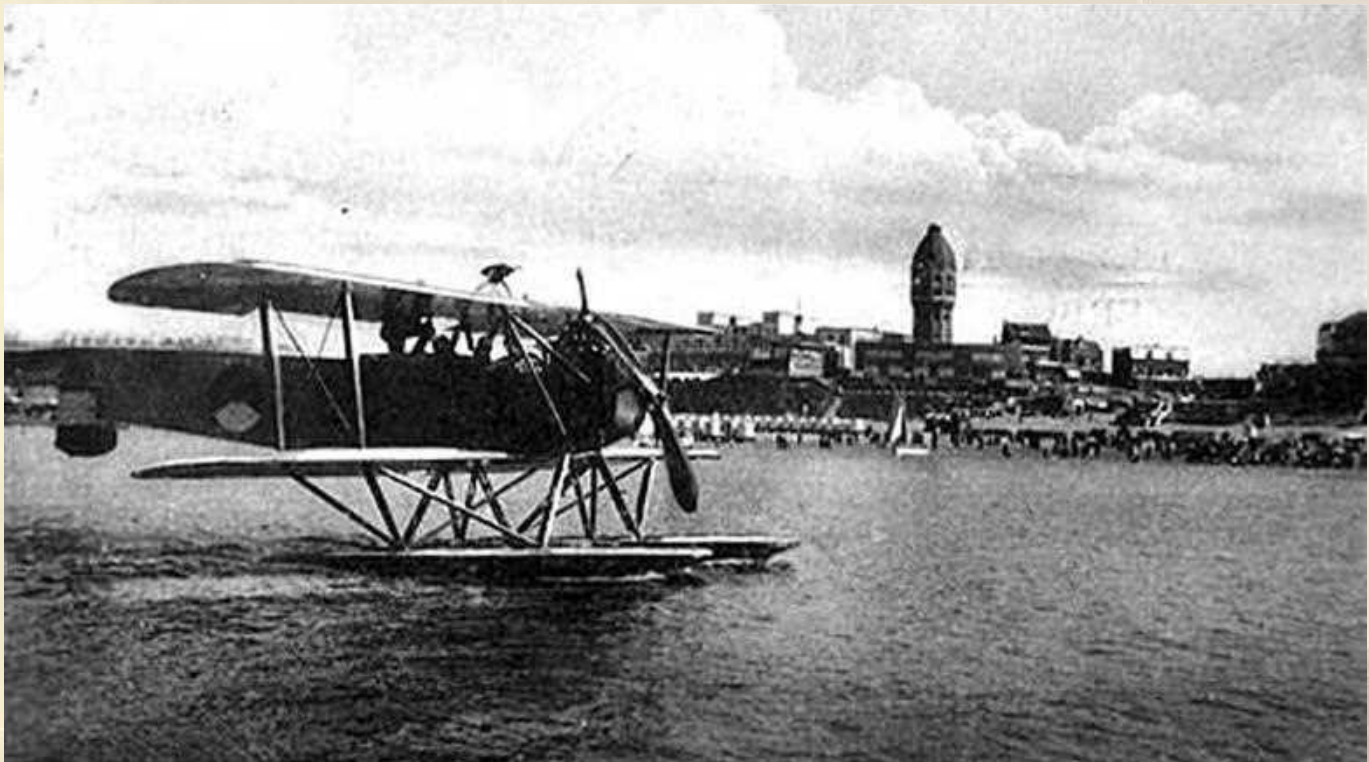
Meer ongelukken die zich voorgedaan hebben in de twintiger jaren zijn: (dagblad de Tijd) op 6 Juni 1925 met de van Berkel (W-60) noodlanding op het strand (foto) en (de Telegraaf) op 12 feb 1927 de noodlanding in de mist op het strand van de Fokker C-V (Nr 353?) en op 27 september van de Fokker C-1 (nr. 502) wegens motordefect.

In de dertiger jaren werden de vliegtuigen steeds betrouwbaarder maar ook groter en zwaarder, zodat vanaf deze tijd nauwelijks nog vliegtuigen op het strand landden. Wel landden zo nu en dan tot de Tweede Wereldoorlog marinevliegtuigen voor de kust op drijvers.

van Fenema met o.a. de RLD (Rijks Luchtvaart Dienst) en KNVvL (Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart) overleg gehad en zijn terreinen in de gemeentewaterleiding op 5 oktober 1948 bezichtigd.

In 1950 waren de KNVvL en de heren van Fenema en Hugenholtz een terrein overeengekomen voor een klein vliegveld van 600 m lang en 75-200 m breed, grenzend ten noorden van het Noordoosterkanaal, behorende bij de Amsterdamse waterleiding (AWD). In datzelfde jaar laat de directie van de AWD de burgemeester van Zandvoort weten dit terrein niet af te staan in verband met de te verwachten verontreiniging van o.a. de kanalen door olie en benzine en begin 1951 laat Burgemeester van Fenema de KNVvL weten van de plannen af te zien.

Jan Gerrits.

van Berkel van de Marine Luchtvaart Dienst met op de achtergrond de oude watertoren en een druk strand.

Vliegveld in Zandvoort (1948-1951)

Vlak na de oorlog zijn nog pogingen ondernomen om in Zandvoort een klein vliegveld aan te leggen voor sportvliegtuigen. Er waren plannen om een vakantiecentrum te stichten naar het model van de Engelse Butlin-camps, waar een vliegveldje in zou passen. In deze periode heeft Burgemeester

Zandvoort, Grote Krocht

Zoek de verschillen

Het gebeurt niet vaak dat er foto's opduiken die vanuit dezelfde hoek genomen zijn. Heel toevallig kreeg de redactie deze opnamen in haar bezit. De ene is genomen in de strenge winter van 1962/1963 en de andere in het voorjaar van 2011. Ondanks het feit dat er het nodige aan het straatbeeld veranderd is, is het na bijna 50 jaar nog steeds herkenbaar. Ter oriëntatie; rechtsonder de Oosterparkstraat die kruist met de Marnix van Sint Aldegondestraat, rechts in de verte is parkeerterrein zuid te zien.

Arie Koper

foto Ria Emous

Januari 1963

ZANDVOORTfoto.nl | Edwin Keur

Zomer 2011

Veranderend dorpsgezicht

Engel Scholtenlo speelde de redactie bijgaande foto's van voetballende jeugd op het Zwarte Veld toe. Omdat deze omgeving inmiddels ingrijpend veranderd is en omdat er momenteel hard gewerkt wordt om nieuwbouw te realiseren, vond ik het toepasselijk bijgaande afbeeldingen van de voetballende jeugd te plaatsen.

De foto's tonen de bebouwing aan de Koningstraat/Prinsesseweg en het Zwarte Veld,

Arie Koper

Wijksteunpunt De Blauwe Tram

Dé nieuwe ontmoetingsplek van Zandvoort Centrum!

Elke woensdagmiddag en elke 4de zondag van de maand van 13:30 tot 16:00 uur bent u van harte welkom om deel te nemen aan spelletjes en creatieve activiteiten bij **Samen DOEN**
Kosten inclusief koffie/thee/koekje: spelletjes € 2,50 / creatieve activiteiten € 3,50

Biljarten

Elke donderdag- en vrijdagochtend van 9.00 -10.30 en van 10.30 tot 12.00 uur, € 3,-- p.p. incl. kopje koffie of thee. Loop gewoon eens binnen op deze ochtenden of reserveer de tafel via Hans Ruurda email: h.ruurda@pluspuntzandvoort.nl.

Elke woensdag van 10.00 tot 12.00 uur bent u welkom voor koffie en een praatje bij het "**Inlooppunt**": mensen ontmoeten en vrienden maken.
€ 1,50 voor twee kopjes koffie met wat lekkers.
Aanmelden is niet nodig, kom gewoon eens binnenlopen!

Wijksteunpunt De Blauwe Tram

Louis Davidscarré 1, Zandvoort Centrum.
Voor informatie over activiteiten en al uw andere vragen kunt u terecht Nathalie Lindeboom: N.Lindeboom@pluspuntzandvoort.nl.

www.jazzinzandvoort.nl

Theater De Krocht
Grote Krocht 41, 2042 LV Zandvoort

Gebouw "De Krocht" - voor al uw feesten en partijen.
Alle actuele informatie vindt u op www.jazzinzandvoort.nl

Golfbaan Kennemer G&CC Zandvoort 90 jaar geleden geopend

(door Jan Kees Kokke)

‘Zandvoort trouw aan de Kennemer de Kennemer trouw aan Zandvoort’

Precies 90 jaar geleden verhuisde de Kennemer Golfclub van Santpoort naar Zandvoort. De club was in 1910 opgericht en legde een 9-holes baan aan op de weilanden tegenover het landhuis, wat nu Hotel Duin & Kruidberg is in Santpoort.

De spoorlijn Haarlem-Uitgeest liep dwars door de baan, evenals sloten en koeien die vredig tussen de golfers liepen te grazen.

De drassige weilanden bleken geen ideale locatie voor golf. Weldra ging men op zoek naar een ander terrein, vooral ook toen in 1925 bleek dat de Vereniging ‘IJmuiden Vooruit’ een plan lanceerde om aan de kust ten zuiden van IJmuiden een badplaats te stichten. De toegangswegen waren dwars door de golfbaan gepland.

De redding kwam van de NV Zandvoortsch Duin van de families Quarles van Ufford en De Favauge, eigenaren van uitgestrekte duingebieden rond Zandvoort, die de noodzakelijke gronden voor de aanleg van een 18 holes baan ter beschikking stelde. De club bracht de noodzakelijke middelen met een obligatielening bijeen en besloot naast de golfbaan ook zes tennisbanen aan te leggen en een clubhuis te bouwen.

Het ontwerp van de baan werd opgedragen aan de Engelse golfbaanarchitect Harry Chapman Colt. Geen slechte keuze, omdat hij later wel de Rembrandt onder de golfbaanarchitecten werd genoemd.

De opening van een nieuwe golfbaan in Zandvoort, negentig jaar geleden, genoot opmerkelijk veel belangstelling van de landelijke en regionale pers.

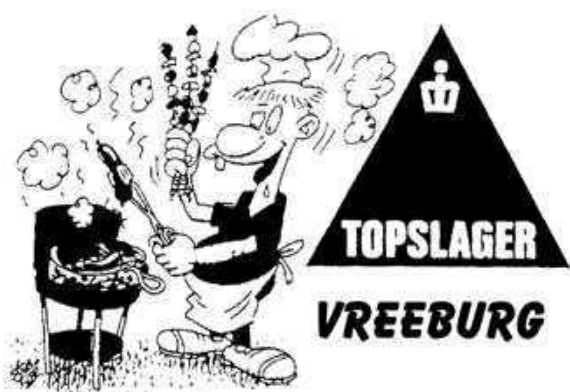
De dag na de opening van de baan op zaterdag 19 mei 1928 kwam het Algemeen Handelsblad in de zondag editie al met een uitvoerig verslag.

In poëtische bewoordingen werd de feestelijke gebeurtenis beschreven, de sprekers uitvoerig geciteerd en zelfs het interieur van het clubhuis gedetailleerd besproken.

De volgende dag, maandag 21 mei 1928, kwam het Haarlems Dagblad met een verslag. Ook Sport in Beeld, een wekelijks geïllustreerd tijdschrift en de Corinthian, geïllustreerd weekblad voor amateursport, vonden de opening van de golf links in Zandvoort een belangwekkende gebeurtenis.

Ruim voor de opening kondigden de dagbladen de aanleg van een golfbaan in de duinen al aan, vaak met vermelding van het programma die dag. Het Algemeen Dagblad en het Haarlem's Dagblad zagen hierin ook aanleiding om goed geïnformeerde artikelen over de groei en de schoonheden van golf in Nederland, zelfs in de wereld te brengen. Ook de Telegraaf, Het Vaderland, De Nieuwe Rotterdamsche Courant, Het Bloemendaalsch Weekblad, de Zandvoortsche Courant en zelfs het Amerfoortsch Dagblad/De Eemlander en de Sumatra Post hielden hun lezers op de hoogte van de verhuizing van de Kennemer van Santpoort naar Zandvoort.

Haltestraat 54, Zandvoort
Tel: 023-57 12451
Garantie voor Topkwaliteit

Oud Zandboortsch Visrestaurant
De Meerpaal

Het oudste visrestaurant van Zandvoort aan zee
U bent van harte welkom bij Lenie & Floor
Haltestraat 61 - 2042 LL Zandvoort
Telefoon: (023) 571 21 71
www.restaurantdemeerpaal.nl

Chocolate & Diamonds Leonidas

Haltestraat 39a - Zandvoort
Tel 023 - 571 55 74

Wij hebben ook met 2 sterren bekroond gebak,
taartjes en koekjes van patisserie Leek. Tevens kunt
u ook nog terecht voor reparatie van sieraden en
horloges en natuurlijk voor horloge batterijen.

Radio Stiphout

Uw leverancier als het gaat om
electronische en huishoudelijke
apparaten!!!

Grote Krocht 34 - 36
Zandvoort
Telefoon 023 5732649
www.radiostiphout.nl

Fotologisch ga je naar:

FOTO MENNO GORTER

Al jaren het adres voor kwaliteits (pas-) foto's!
Professionele fotoservice • Pasfoto's • Portretfotografie
Batterijen • Fotoalbums • Fotocollages • Fotobewerkingen

*"Die oude beschadigde foto,
daar wil ik wel een mooie foto van"
Wij weten daar wel raad mee.
Kom eens met de foto langs in de winkel.*

Grote Krocht 26 (t.o. AH!) • Zandvoort
Tel: 023 5730600 • www.fotomennogorter.nl

OÓK ONLINE FOTOSERVICE!

Openingstijden: maandag t/m zaterdag 09.30-18.00 uur

REMUS ZEILMAKERIJ

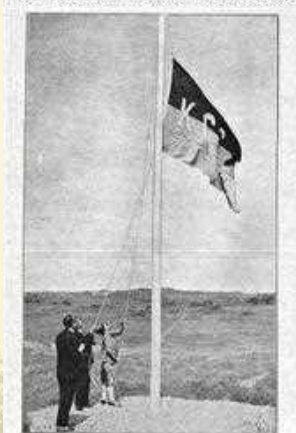

ZEILDOEKSHOP.NL

Max Planckstraat 20
2041CZ Zandvoort
023 5720168
zlmremus@xs4all.nl

WWW.REMUSZEILMAKERIJ.COM

Opening der banen v. d. K. G. en C. C. te Zandvoort.

Mr. Quarles v. Ufford, voorzitter van den golfclub, lecht van de eerste maal de vlag der club. De foto geeft eveneens het uitzicht, dat men vanuit het clubhuis op de banen heeft.

Haarlems Dagblad 21-05-1928

Het jaar daarvoor was ook de officiële opening op 9 november 1927 van ‘een nieuw golfoefenterrein’ van de Kennemer in het Amsterdamse Oosterpark nieuws. ‘Bestemd voor stedelingen, als aangename lichaamsverkwikking en bron van nieuwe krachten voor het werk. Maar ook om met deze golfschool de kiem te leggen voor menig toekomstig golfkampioen van Nederland’, aldus voorzitter Jhr. Gérard Quarles van Ufford van de Kennemer in zijn toespraak voor vele genodigden. Het jaar 1928 kenmerkte zich door nog steeds spectaculair stijgende beurskoersen (totdat het jaar daarop de beurs van New York crashte en een lange, wereldwijde depressie begon). In Amsterdam vonden de Olympische spelen plaats. En in Bad-Zandvoort vierde het Hotel Groot Badhuis het 100-jarige bestaan. Met zijn voorname gasten, fraaie hotels, het Kurhaus, de overdekte Passage en talloze sierlijke bebouwingen stond Bad-Zandvoort internationaal nog steeds bekend als een modieuze en luxueuze badplaats.

Groot Badhuis

ZANDVOORT.

OPENING CLUBGEBOUW KENNEMER GOLFCLUB.

VAN DER VIJET-CUP.

Zaterdagmiddag hadden zich vele genodigden en leden verzameld in de fraaie clubzaal van het nieuwe gebouw van de Kennemer Golf- en Country-club om getuige te zijn van de feestelijke opening.

Onder de aanwezigen merkten wij op Burgemeester Van Alphen, den gemeentesecretaris van Zandvoort, den heer Jellens, den commissaris van politie, den heer Lovink.

De heer Quarles van Ufford heette de aanwezigen welkom en drukte er zijn leedwezen over uit dat door een samenloop van omstandigheden — Lorentzherdenking door de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen — vele autoriteiten niet aanwezig konden zijn o.m. burgemeesters van naburige gemeenten.

Nieuwe Attractie

Reden waarom de gemeenteraad van Zandvoort dan ook zeer verheugd was over de aanleg van deze ‘nieuwe attractie’ voor de badplaats. De gemeenteraad legde een verbindingsweg aan vanaf de ‘Zandvoortschelaan’ naar de entree van de club.

‘Omdat het een goed ding is voor de gemeenten. Het geldt hier zelfs een kardinaal gemeentebelang. Nu reeds, omdat er zooveel werk door den aanleg verschaft is. Straks zullen veel rijke mensen door de Golfclub naar Zandvoort worden gelokt. De golfinks zullen zeker een groote attractie zijn voor elken Engelschman en elken Schot’, aldus de rubriek Zandvoortse Belangen in het Haarlems Dagblad van 9 februari 1927.

De openingsdrive van voorzitter Jhr. Gérard Quarles van Ufford van de Kennemer G&CC op 19 mei 1928.

De dag na de opening, schrijft het Handelsblad van zondag 20 mei 1928: ‘Op het groote parkeerterrein naast de nieuwe tramhalte schoven de blinkende auto’s zij aan zij aan. Het huis, rondom in de bloemen, wachtte met open deuren. Het interieur voldoet bijzonder goed. Wie binnen kwam vond zich onmiddellijk thuis door de zeer gelukkige, harmonieuze inrichting. De bezoekers in de verschillende zalen genoten van het schitterende uitzicht over het duinland, tot de IJmuider torens’.

‘Te midden van dit schoone landschap prijkt thans op dit hooge duin het clubgebouw, een buitensociëteit, eenig in haar soort in Nederland, het vereenigingspunt, waar leden en introducées menig gezellig uur zullen doorbrengen en van hun heldendaden zullen gewagen op het gebied van golf, tennis, clay-pigeon schieten of wel zullen uitrusten na een zeebad te Zandvoort’

Voorzitter Jhr. Gérard Quarles van Ufford brengt woorden van hulde aan baanarchitect Harry Colt, aan clubhuisarchitect Smits, aan de eigenaren en directeurs van Maatschappij Zandvoortsch Duin, aan de dames en heren van de ‘meubileeringscommissie’, aan de directeur van de Waterleiding te Zandvoort, aan de directeur van de N.Z. Hollandsche Tramwegmij.

Voor het transport van 10.000m³ zwarte aarde naar het terrein en de aanleg van een tramhalte bij de ingang dankte hij tenslotte de gemeenteraad en burgemeester Van Alphen van Zandvoort. *‘Welke laatste voldeed aan de uitnodiging van den voorzitter om het clubgebouw en de terreinen*

te openen, hetgeen hij deed op prettig, joviale wijze’, aldus het Handelsblad. Hij noemde de tot standkoming van het schitterende complex, ‘dit natuurmonument’, een groot gebeuren in de geschiedenis van Zandvoort.

‘De kleuren van de Kennemer Golfclub zijn blauw en groen, die van Zandvoort blauw en geel. In beide is de trouw gesymboliseerd. Met Zandvoort trouw aan de Kennemer en de Kennemer trouw aan Zandvoort’.

Met die woorden verklaarde burgemeester Van Alphen gebouw en terreinen geopend. Waarop mevrouw Quarles van Ufford de clubvlag hees en haar echtgenoot met een perfect eerste drive de baan inwijdde, waarop de caddies achter de bal aandraafden, om de zilveren rijksdaalder te winnen. Tijdens het diner werd nog een telegram van hulde aan Koningin Wilhelmina gestuurd, welk werd beantwoord met de gelukwens voor een voorspoedig bestaan van de K.G.C. De dag werd afgesloten met een ‘geanimeerde danspartij’.

Een overzicht van de internationale golfwedstrijden die te Zandvoort werden gehouden.

‘Holland golfland’

Een week eerder, van 12 mei 1928, bracht het Handelsblad al een uitgebreid artikel ‘Holland wordt weer een land van golf’ met een voorbeschouwing op de opening van de Kennemer. ‘Hoog boven op een duin, waar men

zich kan voorstellen, dat Brinio de Kaninefaten opriep tot strijd tegen den Romeinsche indringers, rijst het groote, eenvoudige, toch zo statige clubhuis van de Kennemer Golfclub. Prachtig passend in zijn omgeving, domineert dit bouwwerk het duinlandschap. Groot – 45m meter breed – blijft het een zuiver Hollandsch stempel dragen door de hooge rieten daken, de sobere witte muren op baksteenenvoet en door een combinatie van gemak, eenvoud en smaak, die het inwendige biedt. Aan weerszijde van conversatiehal, bridgekamer en eetzaal, breiden breede gesloten serres zich als vleugels van het hoofdgebouw uit, waaruit men kilometers ver de duinen kan waarnemen met de in de diepte golf spelende leden in hun veelkleurige costuums. In de verte rolt de spoortrein voorbij en vóór het golfhuis houdt de elektrische tram naar Amsterdam stil bij een groot autopark. Inderdaad de verloren zoon der sporten keert weer terug. Holland wordt weer een land van golf. Golf een spel voor alle tijden en mensen’.

De Kennemer is 27 keer gastheer geweest van het Internationaal Open Golfkampioenschap van Nederland, waarvan 26 keer op de baan in Zandvoort. Er vonden voorts talloze nationale en internationale wedstrijden plaats, waaronder het International Ladies Open.

Sinds 2000 organiseert de Kennemer Golfclub het Zandvoorts Open, een jaarlijks toernooi, waarvoor bewoners van het dorp Zandvoort kunnen inschrijven tegen een gereduceerd tarief. Een sfeervol toernooi met z'n honderd Zandvoortse golfers met na afloop borrel en barbecue. Voorts trekt een vast clubje Zandvoorters, de Divot-ploeg, op zomeravonden over de baan. De ene keer wandelend om gaten (divots) in de baan met zand en graszaad te herstellen, de andere keer golfend.

Buiten, naast de deur van het caddiehuis, staat caddiemaster Gerrit Zwemmer. Hij is een oom van de huidige caddiemaster, Ronald Zwemmer. Gerrit Zwemmer was 31 jaar lang caddiemaster (1937-1940 en 1950-1978). Hij is een van de vijf broers Zwemmer, die de club dienden als caddies. Gerrit was de bescheidenheid in persoon, de vraagbaak van velen.

Behalve de Zwemmers hadden ook tal van Zandvoortse families op die manier een lange band met de Kennemer, zoals Stoop, Bol, Koper, Kerkman, Castien, Zonneveld, Paap, Keur, Visser.

Eind jaren tachtig opperde een golfbedrijf het idee om een golfbaan aan te leggen aan de zuidzijde van het dorp tegen de Amsterdamse Waterleidingduinen. Het bleef bij een idee. Wel werd in 2003 op de voormalige voetbalvelden van Zandvoort '75 en een deel van het oude circuitterrein 'The Dunes Open Golf Zandvoort' geopend, ontstaan uit de in 1988 opgerichte Zandvoortse Golfclub Sonderland.

De auteur, de journalist Jan Kees Kokke, kwam als kind al in Zandvoort en werkte als scholier op het strand. Lang lid van de Kennemer G&CC, schreef hij in 2010 het jubileumboek 'Honderd jaar Kennemer G&CC'. De in het stuk opgenomen afbeeldingen zijn afkomstig uit het archief van de KG&CC.

CIRCUIT
ZANDVOORT

INFO & TICKETS CIRCUITZANDVOORT.NL

DÉ ACTIEVE MAKELAAR VAN ZANDVOORT

GREEVEN

makelaardij o.g.

Louis Davidsstraat 15, 2042 LS Zandvoort
Tel. 023-5739234 www.greevenmakelaardij.nl

funda

LOCOMOTIEFWISSEL IN ZANDVOORT

Station Zandvoort, bekend als kopstation en jarenlang als het eindpunt van de Intercity vanuit Heerlen/Maastricht. Tegenwoordig hebben de treinen, die Zandvoort aandoen, een machinistencabine aan de voor- en achterkant, maar jaren lang was het een ‘getrokken trein’ (locomotief + rijtuigen), waarvan de locomotief voor de terugreis aan de andere kant van de trein gezet moest worden. Het is o.a. het werk van mijn vader geweest. Eerst als rangeerder, later als seinhuiswachter. In het treinenblad Railmagazine nr. 3 uit 2012 is over het wisselen van de locomotief een heel verhaal geschreven door Jos Burgemeester. Ik heb het wat aangepast om het begrijpelijker te maken.

Harry Opheikens

KOPMAKEN IS OOK EEN KUNST

Meer dan dertig jaar reden de Intercity's van de treinseries 800/900 (deze nummers zijn gerelateerd aan het reistraject) vanuit Limburg naar Zandvoort aan Zee. Om het uur bereikte beurtelings een trein uit Maastricht (serie 800) en een trein uit Heerlen (serie 900) de kust. Om de 30 minuten reed de trein naar Haarlem-Amsterdam en verder. Het station van Zandvoort was ook toen een kopstation zonder omloopmogelijkheden. Daarmee wordt bedoeld dat er geen apart spoor was om de locomotief weer voor de trein te zetten. In het stoomtijdperk werd er vooral gebruik gemaakt van de draaischijf om de locomotief in de rijrichting te krijgen en er geen extra locomotief was om te wisselen.

Links de draaischijf, waarvan de fundamenteën nog lang aanwezig zijn gebleven (archief GOZ)

Toen het stoomtijdperk afgelopen was kwamen er elektrische locomotieven (voor de kenners) in de serie 1000, 1100 (zie foto 4) en 1200 (zie foto 2, blz. 28/29) voor de reizigersdiensten in de begin jaren 50.

1961-2011

In 1961 werd Zandvoort aan Zee het eindpunt van de intercityverbindingen naar het zuiden van ons land. Gedurende 34 jaar werd er aan die dienstuitvoering

tussen Limburg en de kust weinig veranderd. Dat gebeurde pas in 1995, toen het eindpunt in Zandvoort door de Intercity's werd verlaten ten gunste van station Haarlem dat vanaf dat moment het eindpunt werd van de treinserie 800/900. wat overigens, evenals in Zandvoort gebeurde met gebruikmaking van een extra locomotief.

Interieur toenmalig seinhuis Zandvoort met E.J. Opheikens aan de handels. (Foto Harry Opheikens 1973)

Vanaf de dienstregeling 2007 reed de treinseries 800/900 ook niet meer naar Haarlem, maar werd het eindpunt Alkmaar/Schagen. Zodoende kwamen deze treinen niet meer in Haarlem, omdat zij na station Amsterdam Sloterdijk direct in noordelijke richting naar de Hemspoor tunnel afbogen en Haarlem westelijk, letterlijk links lieten liggen. Er kwam wel een directe verbinding tussen Amsterdam CS en Zandvoort, uiteraard via Haarlem. Deze treinserie was, hoewel het traject slechts 27 kilometer bedroeg, eveneens als Intercity betiteld en reed in de treinserie 5400. Om aan de grote vervoerbehoefte tussen Haarlem en Amsterdam te kunnen voldoen reden na de zomer van 2008 de stoptreinen van Den Haag Centraal naar Haarlem in

het spitsuur bovendien door naar Amsterdam CS. Vanaf de dienstregeling 2011 werd ook de serie 5400 vervangen en rijdt er sindsdien een Sprinter tussen de kust en de hoofdstad. Anno 2014 is dit nog steeds de treinserie 5400 die de 8 kilometer tussen Haarlem en Zandvoort aan Zee in 10 minuten aflegt. In de zomermaanden rijden er ook nog eens dubbeldekkers. Deze dubbeldekker hebben aan twee kanten een machinistencabine.

Een dubbeldekker passeert hier de 'beruchte' overweg aan de Verlengde Haltestraat, waar vaak lang voor gewacht moest worden tijdens de locwissel.

DE LOCOMOTIEFWISSEL

Voordat men met het onderstaande proces hanteerde is het een tijdlang omslachtig gegaan. Zodra de passagiers de trein verlaten hadden ging de trein in zijn geheel achteruit en werd voor het seinhuis geplaatst. Vervolgens werd de locomotief losgekoppeld en moest via het middenspoor tot voorbij de overweg aan de Sophiaweg rijden om vervolgens aan de voorkant van de trein gezet te worden, waarna de hele trein achteruit weer langs het perron werd gezet. Er was toen veel ergernis bij het wachtende publiek voor het lang dicht zijn van de spoorbomen.

Dit proces veranderde door bij de locomotiefwissel twee locomotieven te gebruiken. Dat zag er als volgt uit.

- A.** De trein met voorop de locomotief rijdt station Zandvoort binnen. **(zie foto 1)**
- B.** De locomotief wordt losgekoppeld en rijdt een klein stukje richting stootjuk. Deze loc wordt gebruikt voor de volgende trein.
- C.** De locomotief van de vorige trein, die op het middenspoor staat te wachten, wordt voor de trein gezet **(Zie foto 2)**.
- D.** De treinstam (locomotief + rijtuigen) met de nieuw aangekoppelde locomotief vertrekt naar Heerlen of Maastricht **(foto 3)** en de losse locomotief bij het stootjuk rijdt naar het middenspoor en het proces herhaalt zich.

Bij binnenkomst van de volgende trein herhaalt het hele proces zich, waardoor dus ook in dit proces de spoorbomen enige tijd dicht waren en met de nodige ergernis van het wachtende publiek.

Foto 1 - Een E-loc (elektrische locomotief) van de 1200 serie met Plan E rijtuigen rijdt Zandvoort binnen (Foto Harry Opheikens 1973). Deze loc wordt straks losgekoppeld.

Foto 2 - Een locomotief van de serie 1200 staat klaar op het middenspoor om weer voor de trein gezet te worden. (1963), die langs het perron staat.

Foto 3 - De locomotief van de serie 1200 staat weer voor de trein om naar het zuiden te vertrekken. (foto 1963) rechts staat een zogenaamde 'Hondekop'.

Foto 4 – Een locomotief van de serie 100 rijdt naar het middenspoor 24 april 1987 (Foto: Facebookpagina Treinen in Zandvoort), nadat de trein uit Zandvoort is vertrokken.

Toen Haarlem het eindpunt werd, werd ook daar gebruik gemaakt van twee locomotieven, hoewel er in Haarlem wel een mogelijkheid tot omlopen bestond (meer wissels en sporen). De locomotief die in Haarlem bleef voor de volgende trein, wachtte op een zijspoor dat eindigde aan het Spaarne.

Niet alleen het locwisselen kostte de burger geduld. Op een gegeven moment werden na de spits de treinen korter gemaakt door het afhaken van een aantal rijtuigen. Deze moesten dan even geparkeerd worden in een aangelegd emplacement op de plek waar ooit de draaischijf heeft gelegen. Dat betekende nog vaker voor de bomen wachten.

Bakkie 629 met ICR-rijtuigen (intercityrijtuigen, die tijdelijk geparkeerd zijn, 1989 (foto Flickr)

SERIE 800/900 WEG UIT ZANDVOORT

Op 28 mei 1995 werd het Intercitystation Zandvoort in feite gedegradeerd tot een stoptreinstation. Vanaf dat moment verzorgden bestickerde gele Sprintertweetjes de dienst-uitvoering. Zij waren daartoe voorzien van een aangepast interieur en droegen de wervende naam “Strand Pendel”.

Foto ‘Strandsprinter’ (Jan de Groot 3 augustus 1995)

De intercity 800/900 verdween uit Zandvoort vooral omdat er in de toekomst met 12 rijtuigen gereden zou gaan worden en het emplacement een flinke aanpassing behoeftte. Dit bleek een te dure oplossing en daarom viel de keuze op Haarlem als eindpunt. Daarnaast konden projectontwikkelaars de badplaats ook “vruchtbaar” opwaarderen. Zoals we weten is er een complete woonwijk gekomen eind jaren 90.

BIJZONDERE TREINBESTEMMINGEN VANUIT ZANDVOORT

Naast de reguliere treinen vanuit Maastricht en Heerlen was Zandvoort vanaf de jaren tachtig gedurende de zomermaanden het beginpunt van een internationale verbinding die na Maastricht verder reed naar Liège-Guillemins en na het wisselen van de locomotief aldaar vervolgens Luxemburg Stad als eindbestemming had. Deze trein was de hele dag onderweg en keerde pas in de middag terug op vaderlandse bodem met Haarlem als eindpunt. De trein werd de “Ardennen Expres” gedoopt, waarmee Zandvoort/Amsterdam een directe verbinding met Luxemburg had, en die tot in het jaar 2002 in stand werd gehouden.

Een aanbod van NS uit vroeger tijd gold de zogenoemde vakantietreinen, waarvan de doorgaande route vanuit Zandvoort aan Zee uiteindelijk Valkenburg als eindbestemming kende met de zogenoemde “Valkenburg Expres”. Tot 2005 kon de treinreiziger extra gebruik maken van het in de Intercity’s meegegeven fietsenrijtuig. Dit was een ouder maar wel geel-blauw gespoten rijtuig (Plan E), dat nogal contrasteerde met de modernere ICR rijtuigen.

*Hé ju, hael jai evve
een blommetje
bai Jopie Bluijs!*

*De specialist in al uw
bloemwerken*
**Jef & Henk
Bluijs**
Bloemsierkunst

Haltestraat 65 Zandvoort tel.: 023-57 120 60

Brilmode
Oogmeting
Zonnebrillen

Contactlenzen

Zandvoort Optiek

Kerkstraat 34-36, 2042 JG Zandvoort
Tel: 023-57 12466

Plug Fashion
MEN'S WEAR
ZANDVOORT

Al ruim 25 jaar uw
herenmodezaak
in Zandvoort

Haltestraat 2a, 2042LM Zandvoort, 023-5719519

PAVILJOEN UITZICHTOREN
PRACHTIG PANORAMA
UNIEK IN NEDERLAND
THORBECKESTRAAT 27
ZANDVOORT/ZEE

De smaakmakers bij u thuis

Grote Krocht 3-5
2042 LT Zandvoort
tel/fax 023 5719058

Versteeg's IJzerhandel

Verkoop van:

Verfwaren
IJzerwaren
Elektra
Camping Gaz
Gereedschap

Verhuur van:

Kango Betonboor
Kango Breekbeitel
Div. Schuurmachines
Nietmachines

SLOTEN- EN
SLEUTELSERVICE

Pakveldstraat 19, Tel: 023-57 12554, Zandvoort

Oude Plan E-rijtuig in gebruik als fietsenrijtuig (foto FB 'Treinen in Zandvoort', 1994)

MATERIEEL

Tot in de jaren tachtig waren de klassieke locomotieven van de series 1100, 1200 (zie voorgaande foto's) en ook 1300 (vaker gebruikt voor goeder-treinen) voor de serie 800/900 te zien en werd het getrokken materieel gevormd door Plan E en later Plan W. (zie foto's van de rijtuigen).

Rijtuig plan W
(foto Spoorwegmuseum)

Rijtuig plan N
(foto Spoorwegmuseum)

De bekende dubbeldekker, 'getrokken' door elektrische locomotief uit de serie 1700 (Foto Jan de Groot, juli 2012)

Na de instroom van de geel/blauwe ICR-rijtuigen (zie foto met 'Bakke' op blz 29) vanaf het begin van dit decennium werden de oude blauwe rijtuigen vervangen. Vanaf 1981 verschenen de locomotiefserie 1600 en later de 1700 voor de 'getrokken treinen' en voor de dubbeldekstreinen (zie foto hierboven). In die tijd was er dan nog de locwissel in Haarlem bij de getrokken treinen. Met de komst van de dubbeldekkers, die aan de ene kant een mDDM-motorwagen (cabinerijtuig voor de dubbeldekkers) en aan de

andere kant een locomotief, was er geen locwissel meer nodig. In het huidige treinenpark hebben de dubbeldekkers aan beide kanten een machinistencabine en dus helemaal geen locomotief meer nodig.

Locomotief uit de serie 1600 met het wapen van Zandvoort

BEDIENING

De techniek heeft dit leuke seinhuis de kop gekost al zal menig seinwachter er geen traan om hebben gelaten toen alles geautomatiseerd werd. Het was best wel zwaar werk met al die handels en dat werd een stuk gemakkelijker toen het 'knopjesdrukken' werd eind jaren 70. Vanuit de NX-post te Haarlem (pand staat er nog steeds) werd de beveiliging bediend tot aan Vogelenzang, Zandvoort, Santpoort en Halfweg. Later werd dat nog veel uitgebreid en ging de bediening naar Alkmaar.

Het oude Zandvoortse seinhuis
(Foto Harry Opheikens 1973)

Het 'knopjesdrukken' gebeurde op de NX post in Haarlem. Treindienstleider Opheikens kijkt hier naar het tableau. Treinen zag je niet meer, alleen op het tableau door 'bezetlampjes'.

Harry Opheikens

Sinterklaas schooltoneel

Wie heeft het Sinterklaastoneel niet meegemaakt. In 2002 was er het jubileum van de 50ste editie. Leerkrachten van de Zandvoortse scholen zorgden elk jaar voor een heerlijk vermaak tijdens de Sinterklaastijd voor de kinderen. In 1952 is het ooit begonnen in het Monopool met het stuk "De ring van de hertog". Later werd Zomerlust gebruikt en nog weer later De Krocht. Stukken als "Roderik de tovenaard (1954)", "Prinses Ezelsvel (1958 en 1964)", IJzerlijm (zelfs 4x). Van juffrouw (Corrie) Schram kreeg de redactie een fotoboek met allemaal beeldmateriaal van voorstellingen. Prachtig geschminkte leerkrachten, maar wie is nu wie. Corrie Schram, inmiddels in de 80 en mijn juf uit de eerste klas van de Plesmanschool. Heeft geprobeerd namen te achterhalen. Nu is dat best wel een probleem, want niet alle leerkrachten zijn nog onder ons. Hieronder een groepsfoto uit 1964 toen het toneelstuk "Prinses Ezelsvel" werd opgevoerd. Wie herkent zijn/haar leerkracht.

Harry Opheikens

Kwartaaluitgave van
GENOOTSCHAP 'OUD ZANDVOORT'

Hoofdredacteur

Arie Koper
redactie@oudzandvoort.nl

Lay-out en opmaak

Harry Opheikens (redactie)
Charl Bos
Reinier Kreuger
Ewout Meijer

Vaste medewerkers

Drs. Anne Marion Cense
Martin Kiefer
Folkert Bloeme

Drukwerk

Colorprofile
Klompemakerstraat 11
1991 JJ Velserbroek
info@colorprofile.nl

**Sluitingsdatum kopij
'De Klink 153'**

15-12-2018

Losse Verkoop 'De Klink'

Bruna Balkenende,
Grote Krocht 28
2042 LW Zandvoort
023 571 6033

Ook bij het Zandvoorts Museum

Website

www.oudzandvoort.nl

Erelijst GOZ**Erepenning**

P.vd.Mije KCzn †

Ereleden

P. Brune †,
C. Wagenaar †,
M. Weber,
A. Koper
G.A. Cense,
A. Joustra-Brokmeier

Leden van verdienste

P.L.A. Bluijs,
C. Draijer,
J. Kol,
H. Opheikens
M. Kiefer

Bestuur Genootschap**Voorzitter**

Paul Olieslagers
Meerewijk 67
2451 XC Leimuiden
06 2856 2373

Secretaris

Henny van der leden-de Groot
Boulevard Paulus Loo 21
2042 AD Zandvoort
023 571 4934
Postbusnummer 414
2040 AK Zandvoort
secretaris@oudzandvoort.nl

Penningmeester

Matthé Crabbendam
Max Euwestraat 33
2042 RA Zandvoort
023 571 2514

Archivaris

Martin Kiefer
archivaris@oudzandvoort.nl
06 5327 1618

Leden

Arie Koper
Willem Kloosstraat 9
2041 BK Zandvoort
023 571 8441
arie.koper@oudzandvoort.nl
Folkert Bloeme
Kostverlorenstraat 75
2042 PC Zandvoort
023 571 9138
Folkert.bloeme@oudzandvoort.nl
Ron Klaase Bos
Nic. Beetslaan 5
2041 NR Zandvoort
023 571 7844 of 06 4662 8379
Ronklaassebos@oudzandvoort.nl

Website

Bart Seubring
Swalvestraat 18a
2042 KB Zandvoort
06 4128 6174

©Copyright 2018

Alle rechten op de inhoud van 'De Klink' berusten bij het genootschap 'Oud Zandvoort', voor zover deze rechten niet berusten bij derden door wie materiaal beschikbaar is gesteld aan het Genootschap 'Oud Zandvoort'.

'De Klink':

koperen gong, die door de vroegere
Santfortse omroepers gebrakt werd
om de mense waer te schouwe as
de vissersschepe in zicht kwame. Dan
gonge ze naer het strand waer de afslag
van de garnael en de visch gehouwe wier.
As de klink gong riep de omroeper altheid:
"al degeen die scharre en garnael kope
wulle, komme an zee..."
(De Wurf)

Ledenadministratie

Adreswijziging, aanmelden nieuwe
leden & vragen over bezorging:
Anne-Miek Kol-Vergers
Gasthuisstraat 1,
2042 JP Zandvoort
06-49904603 (na 7uur s'avonds)
ledenadministratie@oudzandvoort.nl

Na inschrijving als lid van het GOZ,
ontvangt u het eerstkomende
(kwartaal)nummer van 'De Klink'.

Contributie 2018

Zandvoort € 12,50
Min. € 17,45 Nederland
Min. € 24,75 buiten Nederland

Bankrelatie:

ABN-AMRO te Zandvoort
NL06 ABNA 0565 7383 05
INGbank
NL05 INGB 0004 2067 23
t.n.v. Genootschap 'Oud Zandvoort'

**Contactadres van
andere Zandvoortse
verenigingen/Stich-
ting met historische
achtergrond**
De Babelwagen

Contactpersoon: Marcel Meijer
mh_meijer@hotmail.com
www.babelwagen.nl
aanmelden: 06-13 83 70 00

**Zandvoortse
Bomschuit Bouwclub**

Secr: E. Keizer
www.bomschuitclub.nl

Folklorevereniging "De Wurf"

Secr: M. Hollander
www.dewurf.nl

**Stichting (BZCE)
Behoud Zandvoorts
Cultureel Erfgoed**

Secr: N. Kerkman
info@erfgoedzandvoort.nl

Hist. werkgroep AWDuinen

Contactpersoon: C. Kemp
c.vandermije@ziggo.nl

**Ned. Genealogische
Vereniging, afd. Kennemerland**

Contactpersoon: L. de Jong
l.j.d.jong@casema.nl

Zandvoortse Bunkerploeg

Contactpersoon: Engel Scholtenlo
e.scholtenlo@gmail.com
www.zandvoortsebunkerploeg.nl

'De Klink' ISSN 1384-7082

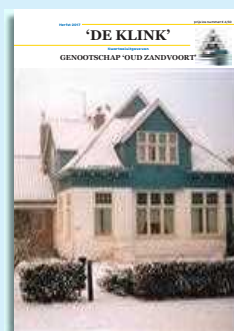
Het blad 'De Klink' is een
kwartaaluitgave van het
genootschap "Oud Zandvoort"
en wordt samengesteld onder
verantwoordelijkheid van het
bestuur van het genootschap.

Met het uitgeven van het blad
streeft het genootschap naar
een grotere bekendheid van
de geschiedenis van Zandvoort
en het bevorderen van de
belangstelling hiervoor.

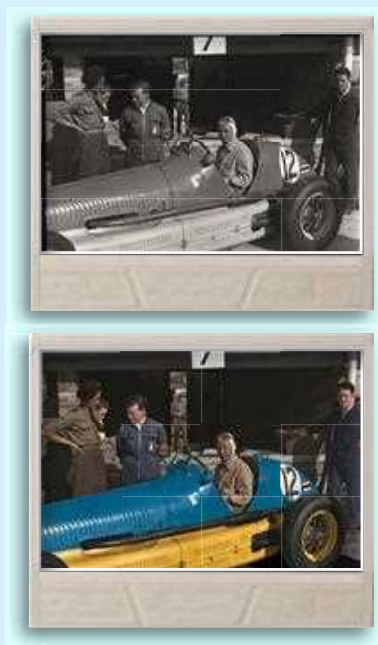
COLORPROFILE

ALLROUND GRAPHIC SOLUTIONS

Snelle levering · Eerlijke prijzen · Altijd bereikbaar

Drukwerk

Fotobewerking

Roll-up banners van A4 tot 200 x 300 cm

- DTP
- Ontwerp
- Lithografie
- Clipping Service
- Beeldmanipulatie
- Color Management
- Fotoprints

- Kleurproeven
- Visitekaartjes
- Briefpapier
- Enveloppen
- Folders
- Flyers
- Leaflets

- Posters
- Brochures
- Magazines
- (Auto) Stickers
- Spandoeken
- Roll-up Banners
- Forex Panelen